

DZIENNIK

DEPARTAMENTOWY RADOMSKI.

W RADOMIU DNIA 19 LUTEGO ROKU 1815.

Nro. 1264. Prefekt Departamentu Radomskiego

Nadesłaną sobie z Dyrekyi Ministeryi Spraw Wewnętrznych, Uchwałę Rady Naywyższy Xieśtwem Warszawskim rządzący, względem ukrywania się Wojskowych tak Polskiego, iako i Rossyjskiego Wojska, pod dniem 21 l. m. i r. zapadłą, w Dzienniku Departamentowym, wraz z wyciągami Uchwały byłey Komisyyi Rządzący, pod dniem 12 Marca 1807, tudzież Dekretu Królewskiego pod dniem 9. Maja 1808, niemniej Dekretem Królewskim w zupełności pod dniem 14 Stycznia roku 1812, w podobnych przedmiotach wydanej, unieszczyć, okazywając Ur. Wóytów, Burmistrzów, i wszystkich Mieszkańców, żeby pod zapieczoną teniz Ustawą odpowiedzialnością względem śledzenia, i wydawania ukrywających się Wojskowych, najsćislej się stosowali, JXX. Plebanów zaś, i wszystkich Administracya Parafialna trudniących się, ażeby takowe przepisy w Kościołach wszystkich wyznosć, przez trzy po sobie następujące Niedziele, lub Święta, zaraz po otrzymaniu ich przez siebie, niezawodnie ogłosili.

Radom dnia 31. Stycznia 1815.

(podpisano) Kosicki Z. P.

Hafmann Sekr. Gen.

Rada Naywyższa temczasowa Xieśtiwa Warszawskiego.

Zważając iż mnóstwo Dezertersów i Zbiegów tak z Wojska Polskiego teraz do Pułków swych powołanych, iako też z Wojsk Nayjaśnieysze go IMPERATORA JMCI w

Kraiu tutejszym ukrytych znajdować się ma, w celu zapobieżenia występniemu tychże Zbiegów przechowywaniu, stanowi:

1 Jż przepisy Kraiowe urządzeniami Komisji Rządzącej de datto 12 Marca 1807 Dekretom Królewskim de datto 14 Stycznia 1812 wskazane kary tak na przechowywujących dezertorów i Urlopników, którym czas urlopu już wyszedł, jako też na Urzędników miedysceowych wymienionych zbiegów w Gminach swych niedochodzących, stanowiące; w cały swy mowy i ostrości wykonanemi mieć chco.

2 Jż wymienione przepisy Kraiowe nietylko do Dezertorów i Urlopników Woysk Polskich teraz do Pułków swych powołanych stosują się, ale nadto też kary za przechowywanie i niedochodzenie ukrytych po Gminach Dezertorów i zbiegów Woysk Rossyiskich rozciągają się, i takowe przez Władze Kraiowe ściśle zastosowane być winny. — Przy wyprowadzeniu atoli Indagacyi o ukrycie Dezertorów Woysk Rossyiskich w celu przekonania się czyli rzeczywiście obwiniony jest winnym lub nie, dodanym być ma przez Władzę właściwą Woyskową ieden Officer Rossyiski jako Delegowany, któren przy Indagacyi całkowitey przytomnym być winien.

Uchwala niniejsza nietylko przez wszystkie Gazety i Dzienniki Kraiowe publikowana, ale nadto wszystkim Władzom Sądownym i Administracyjnym przestaną być ma Władze zaś Administracyjne obowiązane są, nietylko uchwałę niniejszą, ale nadto wyż wymienione Urządzenia Kraiowe, w Kościołach wszystkich Wyznań, potrzykroć odczytać kazać, i przez Cyrkularze po Powiatach do wiadomości wszystkich Mieszkańców natychmiast bez żadney zwłoki pod własną odpowiedzialnością podać. — Że zaś publikacya takowa znacznego przeciągu czasu wymaga, i czas zadość uczynienia onczyze zostawionym być musi, zaczym w tym celu przepisy kar wyżej wymienionych, po upłynionych dopiero czterech tygodni od publikacyi niniejszey Uchwaly zastosowanymi być mogą.

Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 21 Miesiąca Stycznia 1815 Roku

(podpisano) Wawrzecki

Zgodność świadczę Klużewski

2 Wyciąg z Uehwały Komisji Rządzącej de datto 12 Marca 1807 — Komisya Rządząca etc. „ Stanowimy przytem, że Obywatele, którzyby Kantonistów zbiegłych w Dobrach swoich przechowywali, albo wiedząc o nich, pobytowi ich u siebie pobłażali, jeżeli w przeciągu tego samego czasu Korpusom, do których oddani byli, ich nie dostawią, Karze Tysiąca Złotych podpadną, i t. d. i t. d. Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 12 Marca 1807.

[podpisano] Stanisław Małachowski Prezes, Zgodno z Aktami.

(podpisano) J. Szczurowski, Zgodność zaświadcza.

(podpisano) Stulecki. —

3 Wyciąg Dekretu Królewskiego de data 9 Maia 1808 Roku.

„ Frederyk August z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski i t. d. i t. d. „

„ Tytuł I § 47 Dziedzice, Dzierżawcy, i wszelkiego prawa Właściciele Dóbr, tudzież Zwierzchności Miałt, obowiązani są, pod winą Tysiąca Złotych, do Kassy Woyskowej zapłacić się mianych, każdego popisowego z Woyłka przybyłego, któryby uwolnienia od służby, ani Urlopu okazać nie mógł, pod strażą do Podprefekta, a ten do naybliższego Stanowiska Woyskowego odesłać, żeby Pułkowi od którego zbiegł, zwrócony został, i t. d. i t. d. „

(podpisano) FREDERYK AUGUST przez Króla, Minister Sekretarz Stanu.

(podpisano) Stanisław Breza, L. S. Zgodno z Oryginałem

(podpisano) Felix Łubiński Minister Sprawiedliwości.

Ludwik Osiński, Sekretarz Generalny.

4 Kopia Dekretu Królewskiego z dnia 14 Stycznia 1812,

„ Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu w Pałacu Naszym w Dreźnie dnia 14 Miesiąca Stycznia r. 1812 FREDERYK AUGUST z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę War-

szawski etc. Zważywszy, iż chcąc skutecznie Dezercy w głąb Krain Woyska Naszego Xięstwa Warszawskiego zapobiedz Przepis Artykułu 47 Dekretu pod dniem Dziewiątym Maja 1808 uzupełnić potrzebę, zważywszy, iż spieszne wykonanie przepisów dążących do zapobieżenia Dezercyom koniecznie jest potrzebnem, zważywszy nakoniec, iż zamiar ten drogą Administracyjną najskutecznięj może być osiągnięty, na wniesienie Ministra Woyny, i po wystąpieniu Naszemu Rządowi Stannu.

Postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1

Zostawiając w swojej mocy Prawo Kommissyi Rządzącej karę Tysiąc Złotych Polakich za przechowanie Dezercera, i dochodzenie onę w Sądach Kryminalnych stanowiące, wymiernenie i wykonanie Kar niżejszym Dekretem wskazanych na Urzędników przekonanych o zaniedbanie śledzenia Dezercerow, lub Urlopnikow niepowracających na terminie wyścia Urlopu, Władzom Administracyjnym powierzamy.

Artykuł 2

Skoro w Pułku postreżono będzie że Żołnierz zbiegł, Pułkownik to natychmiast zamelduje Generałowi kommanderującemu Departamentem z którego Zbieg jest rodem. Generał tam kommanderujący wezwie niezwłocznie Prefekta, aby kazał śledzić, i zchwytanego przystawić do swego respective Pułku.

Artykuł 3

Takowe wcześniej odebrawszy Prefekt winien jest natychmiast przestać Podprefektowi właściwemu, a ten niezwłocznie wyda rozkaz do Wójta, lub Burmistrza Gminy, z której zbieg jest rodem, ażeby go śledził, i schwytawszy, do najbliższej Woyskowej

Kommandy odesłał, Kommanda Woyskowa, odebrawszy zbiega, wyda przystawniucemu Kwit, z wyszczególnieniem Jmienia, Nazwiska, Lat, Broni, i Pułku do którego należy zbieg przystawiony, o czem Generał Kommanderujący w Departamencie uwiadomionym przez Władze Cywilne będzie.

Artykuł 4

Gdyby po ścisłym śledzeniu okazało się, iż zbieg nie znajdnie się w Gminie, na ten czas Wójt, lub Burmistrz, przez Podprefekta donieść o tem wimien Prefektowi, który Generała Kommanderującego w Departamencie, a ten Pułkownika uwiadomić o tem jest obowiązany.

Artykuł 5

Gdyby po nastąpionym śledzeniu, kiedykolwiek jeszcze zbieg pokazał się w Gminie, Wójt lub Burmistrz przytrzymać go natychmiast, i stosownie do przepisów powyższego Artykułu 3 odesłać do najbliższej Woyskowej Kommandy powinieć.

Artykuł 6

Gdyby z czasem dowiedzionem było, iż zbieg podczas śledzenia był w Gminie lub później w Gminie pokazawszy się nie został przytrzymanym i odesłanym, natenczas Generał kommanderujący w Departamencie wezwie Prefekta o wymiernenie kary na Prezydenta, Burmistrza, lub Wójta, który Zbiega niedbale śledził lub umyślnie zataił. — Ta kara za pierwszym, zdarzeniem nie mnicysza, jak Złotych Trzyset, a niewiększą jak Złotych sześćset, a to stosownie do Stannu, i możności Urzędnika być powinna. —

Prócz tego winny Urzędnik obowiązany będzie wynagrodzić, szkodę uczynioną Pułkowi w efektach Skarbowych przez zbiega zabranych, Rzetelność zaś i Obrachunek tey szkody przez Radę Gospodarczą podane, zaświadcza, Generał Kommanderujący w Departamencie, i Dyrektor Jeneralny popisów.

Jeżeli Urzędnik już raz ukarany za niedbalstwo, podobnego przewinienia powtórnie dopuści się, na ten czas prócz powyższej kary, i wynagrodzenia Pułkowi, oddalonym od Urzędu być powinien.

Jeżeli zaś pokaże się, iż powtórnie Dezercera umyślnie zataił, oprócz kar Administracyjnych wyżej wymierzonych po kary prawem kryminalnym przepisano do Sądu oddany będzie.

Artykuł 7

Od ogłoszenia niniejszego Dekretu żadne Urlopy Wojskowym wydane nie będą, tylko z obowiązkiem, dla okaziciela aby przybywszy do Gminy do której za Urlopem udać się ma prawo, natychmiast zameldował się Władzy miejscowej, przedstawił Ję stający Mu Urlop, i o wizę onegoż prosił.

Artykuł 8.

Ponieważ zaleconym każdemu Wojskowemu będzie, aby mając powracać do swego Korpusu przed wyjściem z Gminy w której bawić się miał pozwolenie, zameldował się Władzy miejscowej, i prosił aby w dzień w którym chce wychodzić z Gminy, był przez Urzędnika miejscowego na Urlopie Jego zapisany.

Artykuł 9.

Wojskowy, który bez Wisy Urlopu powyższemi Artykułami przepisany powrócił do Korpusu, Aresztem ośmiodniowym ukaranym będzie.

Artykuł 10

W celu ułatwienia takowego porządku, Prezydent, Burmistrz, lub Wójt, oprócz ogólnej Księgi ludności Dekretem Naszym na dniu 18 Stycznia 1810 r. nakazany utrzymywać będzie listę oddzielną przybywających do Gminy za Urlopem Wojskowych, i w tej zapisze dzień, w którym przybywający meldowali się, czas zamierzonego im Urlopu, dzień, w którym oświadczyli, że chcą wychodzić, z Gminy.

Artykuł 11

Gdyby Urlopnik po wyszłym terminie Urlopa znajdował się jeszcze w Gminie, a pozwolenia w niej bawienia się dłuższego nie okazał, Wójt, lub Burmistrz przytrzyma go, i odeszła do najbliższej Kommandy Wojskowej.

Artykuł 12

Względem Urlopnika, któryby dwa tygodnie przetrzymał Urlop, Pułkownik w wyżej opisanym sposobie, zamelduje Generałowi Kommanderującemu w Departamencie, a ten jako Urzędnicy Administracyjni postąpią sobie we wszystkich sposobem Artykułami 2 i 3 Dekretu niniejszego przepisany.

Artykuł 13

W tym przypadku otrzymywana Lista podług przepisu Artykuła Dziesiątego, służyć będzie Wójtom Burmistrzom, lub Prezydentom do usprawiedliwienia wyjścia Urlopnika z Gminy.

Artykuł 14

Gdyby Wójt, Burmistrz, lub Prezydent niemógł udowodnić Listą utrzymywać się mającą dopełnionych przez siebie, a niniejszym Dekretem przepisanych, względem urlopnika formalności, a ten nie stanąwszy we dwa tygodnie po upłynionym terminie Urlopu był za Dezertiera deklarowanym, Wójt, Burmistrz, lub Prezydent zniwolonym będzie wynagrodzić szkodę uczynioną Pułkowi w Effektach Skarbowych przez Urlopnika zabranych, stosownie do Artykułu 6. niniejszego Dekretu, a Gmina na miejsce uciekającego się wybierze losem zastępcę dla Pułku, z którego Urlopnik uszedł.

Artykuł 15

Gdyby zaś okazało się, że Wójt, Burmistrz, lub Prezydent wiedział o ukrywającym się w Gminie Urlopniku, Urlop swój przetrzymującym, a takowego nie przytrzymał, w tedy podług Artykułu 6 postąpiono będzie z nim.

Artykuł 16

Ile razy stosownie do Artykułu 23 Dekretu Naszego 18 Stycznia 1812, Prezydent Burmistrz lub Wójt, będzie w przypadku sporządzenia wyvodu słownego z Człowieka nowo-przybyłego do Gminy i zameldowanego przez Właściciela domu, w którym się znajduje, a nie będącego w stanie złożyć przyzwoitego zaświadczenia, szczególniejsza na to baczność dana być ma, czyli Człowiek takowy do Wojska nie należy, a jeżeli się należącym do Wojska, byż okaże, w ten czas już nie do właściwej Gminy, lecz podług przepisu Artykułu 3 niniejszego Dekretu do najbliższej, Kommandy Wojskowej odesłany byż powinien.

Artykuł 17

Gdy Prezydent Burmistrz, lub Wójt, w celu przekonania się, czyli Człowiek chce do Gminy przybyły, jest do innej Gminy należąca, albo należącym do Wojska, lub tylko do gatunku Włoczęgow, uznał potrzebę przytrzymania, lub aresztowania onego, takowe przytrzymanie, lub Aresztowanie dłuższy nad 24 Godzin trwać niepowinno, i Prezydent Burmistrz lub Wójt, po upłynieniu tego czasu, postąpi sobie z Człowiekiem zatrzymanym, podług przepisów do Kondycji Człowieka stosownych.

Artykuł 18

Każdy któryby Podprefektowi, Prefektowi, lub Generatowi kommenderniacemni w Departamencie donosił, że się znajduie w Gminie Zbieg, lub Urlopnik przeizymniący nas zamierzony, skoro takowy schwytyany będzie, odbierze nagrody Złotyeh sto z funduszu Kar mających się upłacić przez Urzędników przewiniających.

Artykuł 19

Generalowie kummenderniący w Departamentach upowaznieni są śledzić potajemnie po waszelkloh Gminach, ieżeli się nie znajduie w nich Zbieg lub Urlopnik niewrażliący, a takowego schwytywazszy wezwie Prefekta o wymierzenie Kary na niedbałego lub wyłapnego Urzędnika. Gdyby zaś potrzeba zbroynny rewizyi Gminy iakbwey okazał się kiedy natala, takowa tylko na przedstawienie Ministra Naszego Woyny za wyrażnem Naszem dozwoleciem nastąpić może.

Artykuł 20

Gdy rozrządzenia w ninieyszym Dekrecie zawarte, są tylko uporządkowaniem dokładnieyszym przepisów Artykuła 47 Dekretu Naszego dnia 9 Maja 1803; oraz Artykułu 23 Dekretu Naszego 18 Stycznia 1810 roku mieć chcemy, aby też Urządzenia rozciągniene były, i do tych zbiegów; lub Urlopników, którzy dstad po Gminach znajdują się

Artykuł 21

Kary pieniężne, tak od prywatnych, iako i Urzędników, w skutek ninieyszego Dekretu ściągane do Kass Publicznych Powiatowych w Pływie będą, zapłaćta jednak za Effekta zbiegłego, za pośrednictwem Prefekta, lub Podprefekta do Pułków oddawana bydź ma, proszę i przed wptynieniem oney do Kassy Powiatowej.

Dopełnienie ninieyszey Naszey Woli, i umieszczenie w Dzienniku Praw, Ministera Naszym Xięstwa Warszawskiego w czem do którego należy zalecamy.

(podpisano) **FRÉDÉRYK AUGUST** przez Krola, Minister Sekretarz²
Stanisław Breza **L.S.** Zgodno z Oryginałem Minister Sekretarz Stanu.

[podpisano] Stanisław Breza, Zgodno z Oryginałem Prezes Rady Ministrów

(podpisano) S, Potocki — Sekretarz Rady Ministrów.

(podpisano) Stanisław. Grabowski

Zgodno zaświadczam Minister Spraw Wewnętrznych J. Łuszczewski,